Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0284

Zapewnienie szybszej rejestracji i wykorzystania środków kontroli biologicznej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie zapewnienia szybszej rejestracji i wykorzystania środków kontroli biologicznej (2025/2086(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 114 i 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG [1],

– uwzględniając wniosek Komisji z 22 czerwca 2022 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115 (COM(2022)0305),

– uwzględniając projekt rezolucji ustanawiającej definicję prawną i kategoryzację substancji kontroli biologicznej w odniesieniu do zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin,

– uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381) oraz komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),

– uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Klimatu i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji

---

[1] Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 59 Regulaminu,

– uwzględniając odpowiedź Komisji na decyzję Rady (UE) 2022/2572 z dnia 19 grudnia 2022 r., za pomocą której zwraca się ona do Komisji o przedłożenie analizy uzupełniającej ocenę skutków wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115, i o zaproponowanie kolejnych działań, w stosownych przypadkach i w zależności od wyników analizy[2],

– uwzględniając komunikat Komisji z 19 lutego 2025 r. pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności – Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń” (COM(2025)0075),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów[3],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie zmiany inicjatywy na rzecz owadów zapylających – Nowy ład na rzecz owadów zapylających[4],

– uwzględniając decyzję 15/4 Konferencji Stron Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej z 19 grudnia 2022 r. pt. „Globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu”,

– uwzględniając komunikat Komisji z 12 maja 2021 r. pt. „Droga do zdrowej planety dla wszystkich – Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby” (COM(2021)0400),

– uwzględniając swoją rezolucję z 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu[5],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Klimatu i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A10-0234/2025),

---

2 Dz.U. L 331 z 27.12.2022, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2572/oj.

3 Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj.

4 Dz.U. C, C/2024/4227, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4227/oj.

5 Dz.U. C 411 z 27.11.2020, s. 48.

A. mając na uwadze, że środek ochrony roślin to środek zawierający substancję zapobiegającą występowaniu szkodnika (agrofaga), niszczącą go lub ograniczającą jego występowanie; mając na uwadze, że kontrola biologiczna – mająca źródło w przyrodzie lub identyczna z naturą w przypadku syntezy – to metoda zwalczania agrofagów i chorób za pośrednictwem innych organizmów lub ich części, często w połączeniu z technikami fizycznymi, służąca przerwaniu cykli reprodukcyjnych agrofagów lub ograniczeniu podatności upraw na agrofagi;

B. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009 substancje czynne muszą zostać zatwierdzone na poziomie UE, zanim państwa członkowskie będą mogły dopuścić do obrotu środki ochrony roślin zawierające te substancje; mając na uwadze, że obecny wykaz około 420 zatwierdzonych substancji czynnych obejmuje zarówno konwencjonalne substancje czynne, jak i rosnącą liczbę substancji czynnych służących do kontroli biologicznej[6]; mając na uwadze, że zezwolenie na wprowadzenie do obrotu produktów kontroli biologicznej również podlega przepisom rozporządzenia (WE) nr 1107/2009; mając na uwadze, że do 2028 r. spodziewanych jest ponad 100 wniosków o zatwierdzenie środków kontroli biologicznej na rynku UE, a wnioski te mogą nie zostać zatwierdzone przed 2031–2037 r.; mając na uwadze, że czas między złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia a dopuszczeniem środka kontroli biologicznej do obrotu może wynosić nawet 10 lub 15 lat, w zależności od klasyfikacji tego środka; mając na uwadze, że długotrwały proces zatwierdzania wywiera wpływ na dostępność rozwiązań w zakresie ochrony roślin; mając na uwadze, że chociaż środki kontroli biologicznej nie mają takiego samego profilu ryzyka jak konwencjonalne środki ochrony roślin, mogą jednak w niektórych przypadkach stwarzać ryzyko[7] i wymagać metod oceny ryzyka dostosowanych do sposobu działania i charakteru danego produktu w celu oceny ich bezpieczeństwa i skuteczności; mając na uwadze, że wymóg ten powinien być proporcjonalny do występującego ryzyka, a konkurencyjne, oparte na naukowych podstawach i sprzyjające innowacjom otoczenie regulacyjne ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zarówno zrównoważonego rozwoju, jak i wydajności sektora rolno-spożywczego UE;

C. mając na uwadze, że obecnie nie istnieje zharmonizowana definicja prawna kontroli biologicznej obowiązująca w całej UE;

D. mając na uwadze, że rozwiązania w zakresie kontroli biologicznej mogą obejmować substancje i środki czynne, środki kontroli biologicznej w postaci bezkręgowców, które zwalczają szkodniki i choroby, a także produkty, które zawierają co najmniej jedną

---

6 https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/eu-pesticides-database_en.

7 Na przykład charakter inwazyjny lub alergenność itp.

substancję czynną stosowaną do kontroli biologicznej; mając na uwadze, że rozwiązania w zakresie ochrony biologicznej są stosowane w ramach całościowych strategii ochrony roślin, łączących zapobiegawcze działania agrotechniczne i inne podejścia, w celu zarówno zoptymalizowania skuteczności, jak i dopilnowania, aby ich stosowanie było nadal uzupełniające i dostosowane do potrzeb;

E. mając na uwadze, że kontrola biologiczna może odbywać się za pośrednictwem: a) żywych mikroorganizmów, b) substancji semiochemicznych, c) ekstraktów ze źródeł naturalnych, w szczególności roślin i alg, oraz substancji wytwarzanych przez mikroorganizmy, d) substancji identycznych z wytwarzanymi przez organizmy biologiczne lub będących składnikami organizmów biologicznych oraz e) substancji nieorganicznych występujących w przyrodzie, z wyjątkiem metali ciężkich i ich soli;

F. mając na uwadze, że środki kontroli biologicznej w postaci bezkręgowców, takie jak pożyteczne owady drapieżne, w tym parazytoidy, roztocza i nicienie, odgrywają już istotną rolę w zintegrowanym zarządzaniu ochroną przed szkodnikami i systemach rolnictwa ekologicznego; mając na uwadze, że w przeciwieństwie do produktów kontroli biologicznej opartych na substancjach nie są one objęte rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009, a zatem nadal podlegają różnorodnym i fragmentarycznym przepisom krajowym; mając na uwadze, że przyspieszenie procesów udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu dla makroorganizmów przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa dotyczących zdrowia i środowiska zwiększyłoby ich dostępność rynkową i mogłoby pomóc w rozwiązaniu problemów związanych ze zdrowiem roślin;

G. mając na uwadze, że rozwiązania w zakresie kontroli biologicznej są często łączone w celu tworzenia mieszanek substancji semiochemicznych, wyciągów roślinnych lub konsorcjów mikrobiologicznych, co pozwala na większą skuteczność, działanie przeciwko licznym agrofagom lub chorobom i lepszą zdolność do adaptacji środowiskowej, a także są często włączane do innych technik zwalczania agrofagów, np. zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami; mając na uwadze, że z tego powodu nie zawsze możliwe jest zastąpienie jednego konwencjonalnego środka ochrony roślin jednym produktem do kontroli biologicznej;

H. mając na uwadze, że kontrola biologiczna często wiąże się z niższym poziomem toksyczności, trwałości i zanieczyszczenia środowiska, a przy należytej uwadze może stanowić uzupełnienie konwencjonalnych środków ochrony roślin; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach może to umożliwić rolnikom zmniejszenie zależności od stosowania konwencjonalnych środków ochrony roślin poprzez zapewnienie bezpiecznych i skutecznych dodatków do zestawu narzędzi rolniczych, przyczyniając się w ten sposób do poprawy stanu gleby i zmniejszenia oddziaływania na różnorodność

biologiczną, ekosystemy, jakość wody, łańcuchy pokarmowe i zdrowie publiczne;

I. mając na uwadze, że przyspieszenie procedur i zezwoleń na wprowadzenie środków kontroli biologicznej do obrotu w UE zwiększyłoby ich dostępność i stworzyłoby możliwość zwalczania odporności agrofagów i chorób na obecnie stosowane środki ochrony roślin; mając na uwadze, że pomogłoby to promować bardziej zrównoważone praktyki rolnicze oraz zwiększyć odporność i konkurencyjność sektora rolnego poprzez zapewnienie rolnikom jak najszerszego wachlarza środków zwalczania agrofagów;

J. mając na uwadze, że w swojej Wizji dla rolnictwa i żywności z 2025 r.[8] Komisja stwierdziła: „aby móc prowadzić działalność rolniczą w sposób przyjazny dla przyrody i osiągać wyznaczone cele, rolnicy potrzebują […] bardziej zaawansowanego zestawu narzędzi. Ten zestaw narzędzi wymaga wyważonego połączenia lepiej ukierunkowanego wsparcia publicznego w ramach przyszłej WPR, inwestycji w rozwiązania przyjazne dla przyrody, większej liczby zachęt gospodarczych, dostosowanego do potrzeb doradztwa opartego na postępach w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz bardziej elastycznego otoczenia regulacyjnego. Jednym z przykładów takich rozwiązań jest dążenie UE do ograniczenia stosowania szkodliwych pestycydów. Jest ono ważne zarówno dla długoterminowej odporności rolnictwa, jak i dla ochrony przyrody i zdrowia. Tempo wprowadzania alternatyw w postaci biologicznych lub innowacyjnych środków ochrony roślin niskiego ryzyka okazało się jednak wolniejsze niż tempo wycofywania substancji czynnych z rynku UE. Jeśli tendencja ta utrzyma się, może zaszkodzić zdolności UE do zapewnienia produkcji żywności na odpowiednim poziomie. W związku z tym Komisja uważnie rozważy wszelkie dalsze zakazy stosowania pestycydów, w przypadkach gdy nie są jeszcze dostępne rozwiązania alternatywne, z wyjątkiem sytuacji, gdy dany pestycyd stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska, od którego zależy wszak rentowność rolnictwa”;

K. mając na uwadze, że często brakuje wiedzy specjalistycznej, doświadczenia i zasobów niezbędnych do rozpatrywania wniosków dotyczących kontroli biologicznej w EFSA i właściwych organach państw członkowskich, zwłaszcza w zakresie mikrobiologii; mając na uwadze, że aby ułatwić wprowadzenie tych rozwiązań na rynek, wytyczne i wymagania dotyczące danych powinny być dostosowane do specyficznych cech rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej, dzięki czemu uniknie się nadmiernych obciążeń, kosztów, długotrwałych procedur zatwierdzania i przewidzianych prawem

---

8 Komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2025 r. pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności – Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń” (COM(2025)0075).

terminów; mając na uwadze, że szybsze, tańsze i mniej skomplikowane procedury wydawania zezwoleń na wprowadzenie produktów kontroli biologicznej do obrotu mogłyby pomóc przyciągnąć więcej inwestycji do UE i wzmocnić jej globalną pozycję lidera w dziedzinie zrównoważonej ochrony roślin;

L. mając na uwadze, że skuteczne stosowanie produktów kontroli biologicznej często zależy od odpowiednich praktyk, co podkreśla potrzebę dalszych inwestycji w szkolenia, infrastrukturę i doradztwo w celu zapewnienia ich skutecznego wdrożenia;

M. mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa zajmujące się kontrolą biologiczną z siedzibą w UE stanowią około 70% sektora kontroli biologicznej w UE; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa te są kluczowymi motorami zrównoważonych innowacji; mając na uwadze, że zatwierdzanie substancji czynnych w środkach ochrony roślin, w tym środkach biologicznych w UE, wiąże się ze znacznymi kosztami, a łączne inwestycje, w tym generowanie danych, opłaty regulacyjne i krajowe zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, szacuje się na kwotę od 1,5 do 4 mln EUR na substancję;

Definicje prawne, zakres i zasady

1. wzywa Komisję do ustanowienia na szczeblu UE jasnej definicji prawnej środków kontroli biologicznej, a także ram przyspieszonego zatwierdzania substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej na szczeblu UE oraz wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu produktów kontroli biologicznej na szczeblu państw członkowskich; uważa, że takim ramom powinny towarzyszyć jasne wymagania dotyczące danych i zaktualizowane wytyczne, aby zwiększyć pewność prawa, wspierać wysiłki UE na rzecz innowacji i promować inwestycje w zrównoważone alternatywy; ponadto nalega na to, by Komisja dążyła do zapobiegania fragmentacji rynku i zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

2. zauważa, że pewność regulacyjna ułatwi innowacje, zwłaszcza wśród MŚP, oraz pobudzi rozwój konkurencyjnego unijnego sektora kontroli biologicznej; podkreśla ponadto znaczenie spójności prawodawstwa i zgodności z odpowiednimi przepisami UE, w tym rozporządzeniem (UE) 2018/848[9], oraz strategiami, a także znaczenie udostępnienia, w stosownych przypadkach, szczegółowych przepisów dotyczących środków kontroli biologicznej;

3. podkreśla, że środki kontroli biologicznej mają zazwyczaj inny profil

---

9 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj). http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).

ryzyka niż konwencjonalne chemiczne środki ochrony roślin, ponieważ nie mają takich samych właściwości, sposobu działania ani wpływu na środowisko naturalne; podkreśla jednak, że nie są one wolne od ryzyka i dlatego wymagają odpowiedniej oceny ryzyka opartej na danych naukowych; podkreśla, że metody oceny ryzyka powinny być dostosowane do specyficznych cech środków kontroli biologicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu należytego uwzględnienia regionalnych specyfik agronomicznych, a także wysokiego poziomu ochrony zdrowia, organizmów niebędących przedmiotem zwalczania oraz różnorodności biologicznej i środowiska, zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie” i zasadą ostrożności; przypomina w szczególności o konieczności oceny ich potencjalnego wpływu na gatunki pożyteczne, ekosystemy i różnorodność biologiczną, w tym w przypadku wprowadzenia do środowiska organizmów żywych, takich jak mikroorganizmy, naturalni wrogowie lub wysterylizowane owady lub ich części składowe;

4. wzywa Komisję, aby w ocenie skutków towarzyszącej wnioskowi ustawodawczemu oceniła adekwatność obecnych ocen ryzyka podczas zatwierdzania substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej oraz wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu produktów kontroli biologicznej, a w razie potrzeby by opracowała dostosowane do potrzeb protokoły oceny ryzyka dla każdego rozwiązania w zakresie kontroli biologicznej; podkreśla, że ocena ryzyka związanego ze środkami kontroli biologicznej musi zawsze zapewniać ukierunkowane, odpowiednie i właściwe zarządzanie ryzykiem oraz wysoki poziom ochrony zdrowia i środowiska; podkreśla, że procedury udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu muszą obejmować ujednolicone kryteria dotyczące wpływu na środowisko i różnorodność biologiczną na szczeblu UE, aby zapobiec rozbieżnościom między państwami członkowskimi; podkreśla, że takie produkty kontroli biologicznej mogą zostać zatwierdzone wyłącznie wtedy, gdy spełniają odpowiednie kryteria zatwierdzania[10] gwarantujące bezpieczne i skuteczne stosowanie, a ich skuteczność została potwierdzona naukowo i dostępne są wyniki badań, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony informacji wrażliwych z punktu widzenia działalności gospodarczej; przypomina, że należy uprościć procedury, aby uniknąć opóźnień, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na innowatorów i rolników w UE; zauważa, że procedury oceny ryzyka powinny być przejrzyste i jasne;

Ukierunkowana zmiana rozporządzenia (WE) nr 1107/2009

5. wzywa Komisję, aby w krótszej perspektywie czasowej dostosowała obecne rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 w celu uwzględnienia substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej oraz

---

10 Na przykład zgodnie z art. 4 ust. 1–4 i załącznikiem II pkt 3.6–10 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009.

produktach do kontroli biologicznej agrofagów;

6. z zadowoleniem przyjmuje planowaną przez Komisję prezentację ukierunkowanej zmiany rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 w ramach zapowiedzianego pakietu uproszczeń, koncentrującej się na zatwierdzaniu i zezwoleniu na wprowadzenie do obrotu substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej oraz produktów zawierających wyłącznie te substancje, aby umożliwić przyspieszoną ocenę wniosków dotyczących produktów kontroli biologicznej oraz ułatwić proces odnawiania zatwierdzonych już substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej, w celu zwiększenia podaży dostępnych środków ochrony roślin w perspektywie krótkoterminowej i wsparcia przejścia na systemy produkcji wykorzystujące mniej szkodliwe substancje czynne;

Wzajemnie uznawanie

7. zachęca państwa członkowskie do stosowania obecnej procedury wzajemnego uznawania zgodnie z art. 40 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 w celu przyspieszenia procesu wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu produktów kontroli biologicznej, aby zwiększyć wykorzystanie i dostępność produktów kontroli biologicznej w całej UE; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wdrożenie art. 40 oraz do podejmowania dalszych inicjatyw w celu zapewnienia jego pełnego wdrożenia w stosownych przypadkach;

8. zauważa, że ukierunkowana zmiana rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 powinna wzmocnić, ułatwić i urzeczywistnić zasadę wzajemnego uznawania w odniesieniu do unijnych procedur udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej, ograniczając w ten sposób dublowanie się ocen krajowych, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady ostrożności i różnic między warunkami lokalnymi;

9. wzywa Komisję do opracowania planu działania mającego na celu automatyczne wzajemne uznawanie wyłącznie produktów kontroli biologicznej oraz umożliwienie wnioskodawcom składania jednego wniosku dotyczącego produktu kontroli biologicznej jednocześnie w kilku państwach członkowskich, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia i środowiska, a także do rozważenia utworzenia jednego, ogólnounijnego zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, które zapewniłoby spełnienie tych samych standardów naukowych, kryteriów skuteczności i poziomów bezpieczeństwa w całej UE; podkreśla, że taki plan działania powinien zmierzać do stworzenia potencjalnych ram prawnych, które podlegałyby solidnej i rygorystycznej ocenie skutków, i dopiero po tej ocenie mogłyby zostać faktycznie ustanowione, oraz które mogłyby być opracowywane stopniowo, począwszy od zacieśnienia współpracy i wymiany danych między właściwymi organami, a następnie

nastąpiłoby usprawnienie procedur oceny strefowej produktów kontroli biologicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009, np. poprzez powierzenie państwom członkowskim pełniącym rolę sprawozdawców zadania oceny, we współpracy z państwami członkowskimi z każdego z pozostałych obszarów geograficznych, warunków udzielania zezwoleń we wszystkich obszarach geograficznych w celu budowania wzajemnego zaufania między właściwymi organami krajowymi, uniknięcia dublowania procedur biurokratycznych, ułatwienia rolnikom stosowania bardziej zrównoważonych rozwiązań oraz poprawy jednolitego dostępu do rynku przy zachowaniu rygorystycznych norm w zakresie ochrony zdrowia i środowiska;

Zastosowania małoobszarowe

10. wzywa państwa członkowskie do ułatwienia i przyspieszenia, w stosownych przypadkach, przedłużenia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu tych środków ochrony roślin, które zostały już wprowadzone do obrotu i zawierają substancje czynne służące sprawowaniu kontroli biologicznej, w celu objęcia nimi zastosowań małoobszarowych, w tym między innymi większości upraw w środowisku kontrolowanym, chyba że właściwy organ stwierdzi istnienie konkretnego i uzasadnionego naukowo ryzyka;

11. wzywa Komisję do przeprowadzania, indywidualnie dla każdego przypadku, ocen oddziaływania (obejmujących ryzyko i korzyści) automatycznego przedłużenia wyłącznie tych środków ochrony roślin, które uzyskały już zezwolenie na wprowadzenie do obrotu i zawierają produkty kontroli biologicznej, w celu objęcia nimi zastosowań małoobszarowych zgodnie z zabezpieczeniami określonymi w art. 51 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009;

12. wzywa Komisję do rozważenia przedłużenia maksymalnego okresu pierwszego zatwierdzenia i odnowienia substancji czynnych służących sprawowaniu kontroli biologicznej do 25 lat; wzywa Komisję do ustanowienia i prowadzenia wykazu produktów do kontroli biologicznej, które ze względu na swój profil, charakter i sposób działania mogą kwalifikować się do uzyskania zezwolenia z przedłużonym okresem ważności do 25 lat w przypadku pierwszego zatwierdzenia; podkreśla, że taki wykaz nie może być zamknięty, musi odzwierciedlać najnowsze standardy naukowe oraz pozostawać dynamiczny, co oznacza, że umieszczenie substancji w wykazie nie może być traktowane jako trwałe; wzywa Komisję do okresowego przeglądu i aktualizacji wykazu w świetle nowych danych lub postępu naukowego; wzywa Komisję do oceny potencjalnych warunków, na podstawie których substancje czynne i produkty stosowane w kontroli biologicznej, które wykazały zerowy lub znikomy profil ryzyka, mogłyby uzyskać nieograniczone czasowo zatwierdzenie i zezwolenie na wprowadzenie do obrotu;

13. wzywa ponadto Komisję do rozważenia ustanowienia na szczeblu UE mechanizmu zatwierdzania określonych kategorii środków kontroli biologicznej o niskim ryzyku;

Procedury przyspieszone

14. zaleca usprawnienie, optymalizację i przyspieszenie procedury udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu, a także procedur ponownego udzielania zezwoleń, zatwierdzania i ponownego zatwierdzania rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej, w tym poprzez ustanowienie procedur przyspieszonych, w celu zmniejszenia niepotrzebnych obciążeń biurokratycznych, aby lepiej dostosować się do terminów dopełnienia oceny prawnej, przy jednoczesnej właściwej ocenie i zarządzaniu związanym z tym ryzykiem;

15. podkreśla jednak, że wszelkie przyspieszenie procedur wprowadzania produktów do kontroli biologicznej na rynek musi nadal podlegać rygorystycznej ocenie naukowej, w tym analizie ryzyka obejmującej również organizmy niebędące przedmiotem zwalczania oraz skuteczność w różnych odnośnych warunkach klimatycznych.

Tymczasowe zezwolenie

16. wzywa Komisję, aby podczas przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 zmieniła art. 30 w celu uwzględnienia możliwości udzielania tymczasowych zezwoleń na wprowadzenie do obrotu wyłącznie dla środków ochrony roślin opartych na kontroli biologicznej, które spełniają odpowiednie kryteria bezpieczeństwa określone w tym rozporządzeniu; uważa, że tymczasowe, warunkowe zezwolenia na wprowadzenie do obrotu powinny być połączone z niezbędnym monitorowaniem; przypomina utrwaloną zasadę, według które jeżeli nowe dane wskazują na niedopuszczalne ryzyko dla zdrowia lub środowiska, w tym dla gatunków niebędących przedmiotem zwalczania, należy dokonać przeglądu tymczasowego zezwolenia i wycofać je;

Perspektywy: strategia, analiza luk i długoterminowa perspektywa legislacyjna

17. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skutków towarzyszącej jej wnioskowi ustawodawczemu w celu ocenienia adekwatności obecnych ram prawnych i ocen ryzyka podczas zatwierdzania substancji czynnych stosowanych w kontroli biologicznej oraz wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu produktów kontroli biologicznej, między innymi pod względem wymogów dotyczących danych, kryteriów zatwierdzania i wzajemnego uznawania. apeluje, by towarzysząca ocena skutków identyfikowała obszary, w których obecne przepisy mogłyby zostać dostosowane, aby bardziej odpowiadać wprowadzaniu na rynek rozwiązań z zakresu kontroli biologicznej, zgodnie z postulatami dialogu strategicznego, oraz by

zaspokoić potrzeby rolników w zakresie bardziej zaawansowanego i kompleksowego zestawu narzędzi;

18. wzywa Komisję do przedstawienia kompleksowej strategii kontroli biologicznej oraz oceny zestawu narzędzi dotyczących przewidywanych wyzwań w zakresie ochrony upraw w ciągu najbliższych 10 lat dla poszczególnych upraw, agrofagów i chorób, w celu wsparcia rozwoju alternatywnych środków ochrony roślin i środków zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami, zwłaszcza poprzez wykorzystanie skutecznych i przystępnych cenowo alternatyw w celu zidentyfikowania luk w ochronie roślin i przewidywania wycofywania środków z rynku, aby umożliwić użytkownikom zaplanowanie wystarczających okresów przejściowych podczas wycofywania środków, mając na celu stworzenie ram wytrzymujących próbę czasu i odpowiednich do celu;

19. wzywa Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia w dłuższej perspektywie nowego, odrębnego rozporządzenia w sprawie kontroli biologicznej, w tym warunków, na jakich można zastosować podejście scentralizowane, aby lepiej dostosować procedury oceny, zatwierdzania i wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu dla rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej.

Likwidowanie zaległości

20. wzywa, w stosownych przypadkach, do zapewnienia wystarczających środków na usunięcie zaległości w rozpatrywaniu wniosków dotyczących kontroli biologicznej poprzez ustanowienie ścieżki priorytetowej, pod warunkiem że otrzymała ona dodatkowe środki finansowe przeznaczone na zatwierdzanie środków kontroli biologicznej w ramach procedur zatwierdzania i wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu substancji czynnych i produktów zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009, przy jednoczesnej ocenie i aktualizacji procedur zatwierdzania i wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu w oparciu o postęp naukowy i techniczny; podkreśla, że przyspieszenie oceny i zezwolenia na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej nie powinno prowadzić do dalszych opóźnień w ocenie ryzyka i zezwolenia na wprowadzenie do obrotu substancji konwencjonalnych oraz środków ochrony roślin, ani do opóźnień w przeglądzie tych środków, które są dostępne na rynku od ponad 10 lat, aby zapewnić wysoki poziom ochrony;

Wsparcie dla wnioskodawców

21. przyjmuje do wiadomości obecne przepisy Europejskiej Agencji Chemikaliów i Europejskiej Agencji Leków dotyczące pomocy dla wnioskodawców; wzywa państwa członkowskie i EFSA do zapewnienia pomocy technicznej dla wniosków składanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa, zwłaszcza podczas procesu przygotowywania wniosków, przy jednoczesnym stosowaniu jasnych

zabezpieczeń w celu uniknięcia konfliktu interesów; wzywa EFSA, przy poszanowaniu powyższych zasad, do stworzenia punktu kompleksowej obsługi dla MŚP produkujących środki kontroli biologicznej oraz do zapewnienia wnioskodawcom jasnych wytycznych i wsparcia podczas przygotowywania dokumentacji, wraz z wyjaśnieniami dotyczącymi wymagań w zakresie danych i procedur składania wniosków, w celu poprawy jakości wniosków, a tym samym skrócenia opóźnień w procesie oceny i udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu oraz ułatwienia wprowadzania na rynek UE zatwierdzonych środków kontroli biologicznej;

22. wzywa państwa członkowskie do stworzenia efektywnych czasowo, jasnych i łatwych do zrozumienia procedur administracyjnych dostosowanych do produktów biologicznej kontroli oraz do przeprowadzania ocen ryzyka adekwatnie do sposobu działania i charakteru produktu, a także do utworzenia specjalnych punktów pomocy;

23. wzywa Komisję do pilnego przyjęcia zaktualizowanych wytycznych dotyczących środków kontroli biologicznej w celu promowania ich stosowania i zwiększenia spójności między państwami członkowskimi;

Stosowanie dyrektywy 2009/128/WE w celu promowania kontroli biologicznej, w tym poprzez zintegrowane zarządzanie ochroną przed szkodnikami

24. wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia w swoich krajowych planach działania – w szczególności zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE – planowanych i przyjętych środków mających na celu usprawnienie procedur udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej i innych produktów niskiego ryzyka;

25. wzywa również Komisję i państwa członkowskie, w porozumieniu z rolnikami, do zapewnienia skutecznego wdrożenia dyrektywy 2009/128/WE, ustanawiającej łatwiejszy dostęp do produktów biologicznej kontroli, oraz do wspierania rolników stosujących bardziej zrównoważone praktyki;

Potencjał rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej

26. uznaje, że podejścia oparte na kontroli biologicznej mają wysoki potencjał, by zmniejszyć zależność od konwencjonalnych środków ochrony roślin; zauważa, że rozwiązania w zakresie kontroli biologicznej mogą stanowić uzupełnienie konwencjonalnych środków ochrony roślin, jeśli poświęci się im odpowiednią uwagę, dzięki czemu staną się one użytecznym dodatkiem do szerokiego i zrównoważonego zestawu narzędzi rolników, obok innych metod ochrony upraw; podkreśla, że specyficzne cechy środków kontroli biologicznej sprawiają, że charakteryzują się one innym profilem

ryzyka, dzięki czemu mogą zapewnić ukierunkowane działanie przy mniejszych skutkach ubocznych lub efektach pozostałości, co czyni je bardziej zgodnymi z zintegrowanym zarządzaniem ochroną przed szkodnikami, a zwłaszcza z praktykami rolnictwa ekologicznego; podkreśla, że szersze stosowanie środków kontroli biologicznej może w ten sposób znacząco przyczynić się do osiągnięcia celów UE w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia, przy jednoczesnym utrzymaniu wydajności rolnictwa i zapewnieniu rolnikom skutecznych i przystępnych cenowo alternatywnych środków ochrony upraw;

27. zauważa, że ułatwianie wydawania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu i stosowania środków kontroli biologicznej powinno iść w parze z intensyfikacją stosowania zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami oraz ograniczeniem ryzyka związanego z konwencjonalnymi środkami ochrony roślin i zależności od nich;

28. wzywa Komisję do zapewnienia skutecznego wdrożenia i egzekwowania zasad zrównoważonego stosowania pestycydów zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE i rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009, w szczególności w odniesieniu do terminowego rozpatrywania wniosków o zezwolenie na wprowadzenie do obrotu i zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami; zauważa, że w ramach zintegrowanego podejścia do zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami stosowanie zatwierdzonych produktów konwencjonalnych, które spełniają wszystkie wymogi bezpieczeństwa dla zdrowia i środowiska, pozostaje zawsze możliwe dla rolników;

Ocena wydajności i zasobów

29. wzywa Komisję i państwa członkowskie do oceny wydajności ich administracji i zdolności instytucjonalnych oraz adekwatności zasobów przydzielonych, odpowiednio, EFSA i właściwym organom krajowym, aby umożliwić im wykonywanie ich zadań; podkreśla, że konieczne są inwestycje w potencjał (ponownej) oceny w państwach członkowskich i EFSA;

30. wzywa Komisję do przeznaczenia niezbędnych dodatkowych środków finansowych na szkolenia i zatrudnienie dodatkowego personelu, w tym posiadającego odpowiednią i specjalistyczną wiedzę, w ramach EFSA, oraz do ustanowienia w ramach struktury organizacyjnej EFSA specjalnych i wystarczających zasobów na potrzeby kontroli biologicznej, aby zapobiec nieuzasadnionym opóźnieniom w procesie zatwierdzania substancji czynnych stosowanych do kontroli biologicznej, wykonać zindywidualizowane oceny i zmniejszyć liczbę wąskich gardeł; wzywa Komisję do podjęcia odpowiednich działań następczych w celu przyspieszenia procedury zatwierdzania i szerszego stosowania środków kontroli biologicznej;

Solidne finansowanie przez państwa członkowskie

31. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wystarczających środków budżetowych dla odpowiednich właściwych organów krajowych, co ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania nieuzasadnionym opóźnieniom w procedurach udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej oraz dla szerszego stosowania środków kontroli biologicznej. zaznacza, że państwa członkowskie powinny zagwarantować właściwym organom krajowym budżet, personel i wiedzę specjalistyczną wystarczające do terminowego i skutecznego prowadzenia (ponownych) ocen; podkreśla korzyści płynące z wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;

32. wzywa również Komisję do zaproponowania środków oraz określenia mechanizmów i zasobów, które pomogą państwom członkowskim w przyspieszeniu procedur udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu; w związku z tym proponuje, by Komisja opracowała wytyczne dotyczące niezbędnych i minimalnych zasobów oraz zdolności niezbędnych do oceny produktów kontroli biologicznej, które miałyby obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich UE;

Badania i inwestycje

33. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania inwestycji w publiczne i prywatne badania naukowe oraz partnerstwa na rzecz rozwoju strategii kontroli biologicznej i zintegrowane zarządzanie ochroną przed szkodnikami, w tym poprzez ośrodki badawcze, uniwersytety i regionalne centra innowacji, unijne partnerstwa na rzecz innowacji i projekty pilotażowe, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP poprzez ukierunkowane programy, a także do wspierania konkurencyjnego środowiska, które umożliwia i sprzyja innowacjom w UE oraz zmniejsza zależność rolnictwa UE;

34. **podkreśla znaczenie badań i rozwoju w zakresie technologii kontroli biologicznej w nadchodzących dziesięcioleciach, w szczególności badań dotyczących wyeliminowania luk w ochronie określonych kombinacji upraw i szkodników/chorób, dla których istnieje niewiele lub nie ma żadnych alternatywnych rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej, aby ukierunkować działania w zakresie innowacji i regulacji tam, gdzie są one najbardziej potrzebne;**

Dostęp rolników do wiedzy

35. zauważa, że stosowanie kontroli biologicznej wymaga różnych podejść, baz wiedzy i zestawów umiejętności, szczególnie w zakresie dbania o gatunki pożyteczne, które chronią uprawy; zauważa, że jest to już częściowo uwzględnione w zintegrowanym zarządzaniu ochroną przed szkodnikami i innych systemach produkcji; podkreśla jednak, że konieczne jest dalsze poszerzanie wiedzy, szkolenia,

informacje i praktyczne wskazówki dotyczące skutecznego stosowania środków biologicznych we współpracy z rolnikami;

36. zauważa, że nadal istnieją duże różnice między państwami członkowskimi pod względem dostępu do wiedzy i usług doradczych; wzywa do udzielania porad dotyczących stosowania i wykorzystania metod kontroli biologicznej w ramach odpowiednio wyposażonych, stałych i niezależnych systemów doradztwa, które powinny być dostępne dla wszystkich rolników;

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z użytkownikami końcowymi udostępniły cyfrową platformę UE opartą na projekcie pilotażowym „INSIGNIA”, obejmującą długoterminowe monitorowanie zapylaczy, oraz udany projekt pilotażowy „Zestaw narzędzi integrowanej ochrony roślin dla rolników” zainicjowany przez Parlament, mający na celu rozpowszechnianie dobrych praktyk i sprawdzonych rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej, aby pomóc rolnikom w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących najskuteczniejszego rodzaju kontroli biologicznej dla struktury populacji szkodników i warunków glebowo-klimatycznych danego gospodarstwa; wzywa ponadto Komisję do promowania szerszego zestawu narzędzi, w tym poprzez uczynienie tej platformy cyfrowej stałą, bardziej dostępną i trwałą inicjatywą udostępnioną we wszystkich językach UE, oraz do zapewnienia zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron;

38. podkreśla potrzebę zwiększenia dostępu do wiedzy poprzez szkolenia rolników w celu budowania potencjału technicznego z wykorzystaniem sieci demonstracyjnych, wymiany między rówieśnikami oraz lokalnego wsparcia technicznego i zachęt, w tym finansowych, w celu promowania bezpiecznego, skutecznego i powszechnego stosowania środków kontroli biologicznej; uznaje przydatność monitorowania dostępu do wiedzy i rozpowszechniania najlepszych praktyk dotyczących stosowania środków kontroli biologicznej; zwraca uwagę na obecne możliwości państw członkowskich i UE w zakresie współfinansowania i wspierania szkoleń dla rolników poprzez inwestycje lub usługi doradcze dzięki systemom doradztwa rolniczego w ramach wspólnej polityki rolnej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniej pomocy na rzecz szkoleń dotyczących kontroli biologicznej, wsparcia technicznego i praktycznych wskazówek oraz do rozważenia, w jaki sposób najlepiej ułatwić takie dobrowolne szkolenia, aby zachęcić większą liczbę rolników do stosowania kontroli biologicznej i zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami;

Współpraca między wszystkimi podmiotami

39. wzywa do intensyfikacji badań naukowych, wymiany wiedzy, współpracy i budowania potencjału między wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces opracowywania, zatwierdzania,

zezwalania na wprowadzenie do obrotu, wdrażania i rozpowszechniania metod kontroli biologicznej oraz najlepszych praktyk w zakresie wdrażania zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami w całej UE, a także w proces wymiany wiedzy i najlepszych praktyk z partnerami z krajów spoza UE;

Finansowanie systemów doradczych

40. apeluje, aby krajowe plany działania państw członkowskich zawierały szczegółowe informacje na temat finansowania systemu doradczego, a także na temat szkoleń i potencjału w zakresie kontroli biologicznej i zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami; podkreśla, że opracowywanie i udostępnianie wytycznych dotyczących zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami oraz poszczególnych rodzajów upraw i agrofagów pozostaje niespójne w poszczególnych państwach członkowskich; zachęca państwa członkowskie do dokonania przeglądu krajowych planów działania w celu wzmocnienia dostępu rolników do wytycznych dotyczących poszczególnych rodzajów upraw i agrofagów, odzwierciedlających realia regionalne i obejmujących opcje kontroli biologicznej, ich ewentualne włączenie do programów zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami oraz kompatybilność z innymi środkami ochrony roślin, jeżeli są one dostępne i właściwe;

Monitorowanie postępów

41. wzywa Komisję do regularnego monitorowania wprowadzania na rynek, dostępności i przystępności cenowej rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej;

42. wzywa Komisję do monitorowania postępów UE i państw członkowskich w zakresie zatwierdzania i zezwoleń na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej, analizując liczbę wniosków, związane z tym zdolności administracyjne, poziom zatrudnienia i przeznaczone na ten cel budżety, a zwłaszcza wdrożenie priorytetowej ścieżki z dodatkowymi środkami przeznaczonymi na wydawanie zezwoleń na wprowadzenie do obrotu środków kontroli biologicznej, po jej ustanowieniu; wzywa Komisję do opublikowania sprawozdania z ustaleń i przedłożenia go Parlamentowi i Radzie;

Regiony najbardziej oddalone

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by regiony najbardziej oddalone UE mogły czerpać korzyści z wprowadzenia kontroli biologicznej poprzez zagwarantowanie, że procesy udzielania zezwoleń na wprowadzenie do obrotu uwzględniają ich wyjątkowe warunki agroekologiczne i profile agrofagów, a także poprzez zapewnienie ukierunkowanych szkoleń, usług doradczych i wsparcia finansowego dla rolników i MŚP w tych regionach; wzywa z całą mocą do opracowania wytycznych oraz platform wiedzy dostosowanych do konkretnych upraw i gatunków agrofagów, które

będą odzwierciedlały realia najbardziej oddalonych regionów, w celu zwiększenia ich dostępu do bezpiecznych, skutecznych i zrównoważonych rozwiązań w zakresie kontroli biologicznej;

°

° °

44. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.